

Beheerplan voor de GWSW standaard

Schrijver(s): RRO, EO
Versie: 1.0
Datum: 23-11-2020

DOCUMENTHISTORIE

VERSIE	DATUM	OPMERKINGEN	SCHRIJVER
0.8	07-08-2020		RRO
0.81	13-08-2020	Review 1	EO
0.82	21-08-2020	Review 2	RRO
0.9	05-10-2020	Review 3	EO
0.91	26-10-2020	Review 1 voor Gebruikersoverleg	EO
0.94	16-11-2020	Review 2 na Gebruikersoverleg	RRO
0.96	17-11-2020	Review 3 na Leveranciersoverleg	RRO
1.0	23-11-2020	Actualiseren en vaststelling document	EO

PROCEDURE VASTSTELLING BEHEERPLAN

Bij de vaststelling van het Beheerplan binnen Stichting RIONED worden de volgende stappen doorlopen:

<u>Actie</u>	<u>Resultaat</u>
Opstellen door GWSW-team van Stichting RIONED	26-10-2020
Bespreken in GWSW-Gebruikersoverleg (27 oktober 2020)	27-10-2020
Bespreken in GWSW-Leveranciersoverleg (17 november 2020)	17-11-2020
Review door de directeur van Stichting RIONED	20-11-2020
Afronding, vaststelling en publicatie door het bureau van Stichting RIONED	23-11-2020

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	1
1.1	Referenties	2
1.2	Afkortingen	2
2.	Functioneel toepassingsgebied en organisatorisch werkingsgebied	3
3.	Beschikbaarheid van de documentatie aangaande de GWSW-standaard	4
3.1	Inhoudelijk documentatie van de GWSW-standaard	4
3.2	Documentatie van het ontwikkel- en beheerproces	4
3.2.1	Beschrijving van het ontwikkel- en beheerproces	4
3.2.2	Uitvoering van het ontwikkel- en beheerproces	5
4.	Intellectuele eigendomsrechten van de GWSW-standaard	6
5.	Inspraak van de belanghebbenden.....	7
6.	Positie van Stichting RIONED als standaardisatie-organisatie.....	9
7.	Versiebeheer van de GWSW-standaard.....	10
8.	De adoptieondersteuning voor de GWSW-standaard	11
9.	Toekomstige ontwikkelingen rondom de GWSW-standaard.....	12

1. Inleiding

Stichting RIONED is de ontwikkelaar en beheerder van het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW), waarmee het werkveld van stedelijk water en riolering de data-uitwisseling wil uniformeren en verbeteren als basis voor beter beheer, betere analyses en betere en doelmatige investeringen. Stichting RIONED heeft met de relevante gremia in de GWSW-beheerorganisatie dit beheerplan opgesteld om de kaders vast te leggen voor een zorgvuldig en transparant beheerproces.

Forum Standaardisatie heeft het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW) op de landelijke lijst van verplichte open standaarden geplaatst. Op 23 maart 2020 heeft het Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) op grond van een positief advies van Forum Standaardisatie besloten het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW) als verplichte standaard in de 'Pas toe of leg uit'-lijst op te nemen.

Stichting RIONED wenst de toekomstige versies van de GWSW-standaard eveneens te laten opnemen in de 'Pas toe of leg uit'-lijst. Het is de voorkeur van Stichting RIONED om hierbij gebruik te maken van de verkorte procedure van OBDO, waarbij naast de eigen wijzigings- en vaststellingsprocedure geen aanvullende toets van de standaard wordt uitgevoerd. Dit vereist dat de standaardisatieorganisatie Stichting RIONED het predicaat 'Uitstekend Beheer' verkrijgt van Forum Standaardisatie.

De criteria voor de toekenning van predicaat 'Uitstekend Beheer' zijn vastgelegd in document [1], binnen de paragraaf "2. Inhoudelijk criterium: Open standaardisatieproces" van "Deel 2: Criteria voor lijsten met open standaarden". De criteria uit deze paragraaf zijn gebruikt als leidraad voor dit Beheerplan. Vanaf hoofdstuk 3 in dit Beheerplan wordt aan het einde van elk hoofdstuk aangegeven, de referentie naar de criteria uit bovengenoemde paragraaf. Dit betreft de referenties [2.1] t/m [2.6.2].

Gedurende de afgelopen jaren heeft Stichting RIONED de GWSW-standaard uitgebreid gedocumenteerd. Het gaat hier o.a. om documentatie over de inhoud, de modelleerprincipes en de technische tooling van de standaard, het ontwikkel- en beheerproces van de standaard, de bijbehorende beheerorganisatie en het beleid t.a.v. het versiebeheer van de GWSW-standaard. Wanneer een onderwerp uitvoerig is beschreven in een ander document, zal naar dit document worden verwezen met een link. Hierdoor zijn die documenten direct toegankelijk, zonder dat de inhoud dubbel wordt opgenomen.

In de hoofdstukken 3 t/m 8 wordt vastgelegd hoe Stichting RIONED als standaardisatieorganisatie invulling heeft gegeven aan de criteria voor het "Open standaardisatieproces".

1.1 Referenties

- [1] Toetsingsprocedure en criteria voor de lijst open standaarden, V2.2, Forum Standaardisatie, 16-05-2018
- [2] Organisatie en procedures voor ontwikkeling en beheer van het GWSW, Stichting RIONED, te downloaden vanaf <https://www.riool.net/applicaties/gegevenswoordenboek-stedelijk-water/gsw-ontwikkel-en-beheerorganisatie>

1.2 Afkortingen

API	Application Programming Interface
BIM	Bouw Informatie Management
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken
CCvD-D	Centraal College van Deskundigen Datastandaarden
GWSW	Gegevenswoordenboek Stedelijk Water
IHW	Informatie Huis Water
IMBOR	Informatie Model Beheer Openbare Ruimte
NTA	Nederlandse Technische Afspraak
OBDO	Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid
OWL	Web Ontology Language (W3C standaard)
RDF	Resource Description Framework (W3C standaard)
SHACL	SHAPes Constraint Language (W3C standaard)
SOR	Samenhangende Objecten Registratie (opvolger basisregistraties, in ontwikkeling)
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten

2. Functioneel toepassingsgebied en organisatorisch werkingsgebied

De GWSW-standaard is gericht op het eenduidig uitwisselen en ontsluiten van gegevens in het stedelijk waterbeheer. De GWSW-standaard wordt toegepast binnen het afval-, hemel- en grondwaterbeheer. Voor het uitwisselen van data en informatie is het essentieel dat alle partijen die betrokken zijn bij het stedelijk waterbeheer, werken met dezelfde systematiek en definities. Daarnaast is het essentieel dat de partijen dezelfde (computer)taal spreken. De GWSW-standaard vormt de grondslag voor deze gezamenlijke taal. De toepassing van de GWSW-standaard geeft significante verbeteringen in het gegevensbeheer en gegevensuitwisseling. Dit leidt tot een aanmerkelijke kwaliteitsverbetering binnen het stedelijk waterbeheer in het algemeen.

Softwareproducten en uitwisselingsprotocollen gebaseerd op de GWSW-standaard worden gebruikt binnen de rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen, adviesbureaus en bij dienstverleners.

3. Beschikbaarheid van de documentatie aangaande de GWSW-standaard

De documentatie behorende bij de GWSW-standaard bestaat uit documenten waarin de standaard inhoudelijk wordt beschreven, documenten waarin toepassingen en ondersteunende tooling wordt toegelicht, en documenten waarbinnen het ontwikkel- en beheerproces van de standaard is vastgelegd. Deze documenten zijn beschikbaar via de verschillende websites van Stichting RIONED. De documenten bestaan uit webpagina's met beschrijvingen van bepaalde aspecten van de GWSW-standaard en uit downloads, die via deze webpagina's benaderbaar zijn. De bovengenoemde documenten zijn vrij toegankelijk. D.w.z. zij zijn gepubliceerd op de webpagina's die toegankelijk voor het publiek zijn. Er is voor deze toegang geen lidmaatschap van Stichting RIONED of financiële vergoeding vereist. [2.1]

3.1 Inhoudelijk documentatie van de GWSW-standaard

De documentatie over en specificatie van de inhoud van de GWSW-standaard is te vinden op drie vrij toegankelijke websites. Dit zijn de websites, <https://data.gwswn.nl/>, <https://apps.gwswn.nl> en <https://stichtingrioned.github.io/GWSW/>.

De website <https://data.gwswn.nl/> geeft gedetailleerde informatie over samenstelling van de ontologie, het is de specificatie van de GWSW-standaard zelf. Op die website vindt u ook de specificaties van diverse modules (subsets) van het GWSW en de bijbehorende conformiteitsklassen (kwaliteitseisen) voor specifieke toepassingen.

Op de homepage van de website <https://apps.gwswn.nl> staan een viertal documenten met technische specificaties van de GWSW-standaard en basistoepassingen en ontsluiting/uitwisseling van datasets op basis van de standaard. Daarnaast bevindt zich op die pagina een link naar de API-specificaties van het GWSW. Op de tabbladen op deze website vindt u tevens de specificaties van het HydX uitwisselformaat, HydX voorbeeldbestanden, en een specificatie van de GIS stijl- en symbolenset GWSW-Geo.

De website <https://stichtingrioned.github.io/GWSW/> is de GitHub-pagina van het GWSW waar ontwikkelaars en gebruikers van de ondersteunende tooling documentatie kunnen vinden en feedback kunnen geven. Op de pagina's is ook informatie te vinden over de praktische toepassing van de GWSW-standaard. [2.1.1] Ook vindt u daar links naar de GitHub pagina's waar de URI-strategie voor het GWSW en een verkenning van de impact van NTA 8035 op het GWSW beschreven staan.

3.2 Documentatie van het ontwikkel- en beheerproces

De documenten waarin het ontwikkel- en beheerproces is vastgelegd kunnen worden verdeeld in twee groepen. De eerste groep bestaat uit documenten die het proces beschrijven en de tweede groep uit documenten die inzicht geven in de uitvoering van het proces. Alle documenten staan op de (sub)pagina's onder <https://www.riool.net/gwswn> [2.1.2]

3.2.1 Beschrijving van het ontwikkel- en beheerproces

De beschrijving van het ontwikkel- en beheerproces is vastgelegd in het document "[Organisatie en procedures voor ontwikkeling en beheer van het GWSW](#)". Dit document is beschikbaar via een link op de webpagina [GWSW ontwikkel- en beheerorganisatie](#) van de website <https://riool.net/gwswn>.

De details over vaststelling van de omvang van wijzigingen en versienummering van de GWSW-standaard zijn te vinden binnen de [Impactmatrix](#). De Impactmatrix is voorhanden via een link op de

webpagina [GWSW-wijzigingsprocedure](#). Daarnaast staat op de webpagina [GWSW-wijzigingsprocedure](#) een verkorte beschrijving van het ontwikkel- en beheerproces. [2.1.2]

3.2.2 Uitvoering van het ontwikkel- en beheerproces

Het vastleggen van de uitvoering van het ontwikkel- en beheerproces is een lijnactiviteit van de GWSW-Uitvoeringsorganisatie. De documenten betreffende de uitvoering van het proces worden doorlopend bijgehouden en waar nodig geactualiseerd. De grote lijnen van de uitvoering, waaronder de releaseplanning, zijn te vinden op de webpagina [Huidige versie GWSW en planning](#).

Voorts is de versiehistorie van de GWSW-standaard beschikbaar via de link Versiehistorie op de webpagina [Huidige versie GWSW en planning](#).

De details van het ontwikkel- en beheerproces kunnen worden gevolgd d.m.v. de open gepubliceerde wijzigingsformulieren. Een individuele indiener van een wijzigingsverzoek én elke andere geïnteresseerde krijgt langs deze weg inzicht in de actuele status en afhandeling van zijn specifieke verzoek, naast de persoonlijke terugkoppeling die elke indiener krijgt. De wijzigingsformulieren zijn toegankelijk via de link "[Wijzigingsformulieren GWSW model](#)" op de homepage van <https://data.gwsw.nl/>. [2.1.2]

4. Intellectuele eigendomsrechten van de GWSW-standaard

Het bestuur van Stichting RIONED bezit de intellectuele eigendomsrechten van de GWSW-standaard en is eindverantwoordelijk voor de visie, koers, het beheer en verdere ontwikkeling van de standaard. Het bestuur van Stichting RIONED vormt een afspiegeling van de belanghebbenden in de stichting, en daarmee van het stedelijk waterbeheer in Nederland.

Stichting RIONED stelt de GWSW-standaard via de websites <https://data.gwsw.nl/>, <https://apps.gwsw.nl/>, <https://riool.net/gwsw> en <https://stichtingrioned.github.io/GWSW/> ter beschikking aan afnemers onder de gebruiksvoorwaarden van de Creative Common Zero (CC0) licentie. Dit houdt in dat gebruik van de GWSW-standaard is toegestaan onder bronvermelding. Stichting RIONED is niet betrokken bij het afgeleide werk op basis van de standaard, onderschrijft dit werk niet noodzakelijkerwijs en accepteert geen verantwoordelijkheid en/of aansprakelijkheid. De informatie over deze data-licentie kunt u vinden op de [Creative Commons website](#). Hiermee is de GWSW-standaard royalty-free voor iedereen beschikbaar en bruikbaar. [2.2.1]

De GWSW-standaard wordt (door)ontwikkeld en is in beheer door Stichting RIONED, die daarbij inhoudelijk sterk leunt op deskundigen uit haar achterban (zoals gemeenten, adviesbureaus, waterschappen en softwareontwikkelaars). In werkgroepen bedenken, verfijnen, toetsen en beheren deze deskundigen de standaard en zijn zij veelal de voorlopers in de implementatie en het gebruik ervan. Elke bijdrage die zij leveren aan de GWSW-standaard komt beschikbaar aan alle afnemers van de GWSW-standaard, d.w.z. onder de gebruiksvoorwaarden van de Creative Common Zero (CC0) licentie. [2.2.2]

Voor alle duidelijkheid, het eigendom en de verantwoordelijkheid voor datasets die gebaseerd zijn op het GWSW en uitgewisseld worden conform het GWSW, behoort ten allen tijde aan de bronhouders van de datasets.

5. Inspraak van de belanghebbenden

De inspraak van de belanghebbenden is gewaarborgd via de ruime mogelijkheden tot inbreng binnen de overlegorganen van Stichting RIONED, die als sectorale koepelorganisatie per definitie werkt vanuit draagvlak en consensus. De belanghebbenden zijn vertegenwoordigd in onderstaande gremia:

- Het Bestuur van Stichting RIONED
- De Commissie voor Vaststelling van Leidraden en Handreikingen (CVLH)
- De GWSW-werkgroepen
- Het GWSW-Gebruikersoverleg
- Het GWSW-Leveranciersoverleg
- Het Centraal College van Deskundigen Datastandaarden

Het bestuur van Stichting RIONED bestaat uit vertegenwoordigers van gemeenten, waterschappen, bouw- en productiebedrijven, dienstverlenende bedrijven en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het bestuur komt viermaal per jaar bijeen. De notulen van het bestuursoverleg zijn opvraagbaar bij Stichting RIONED. [2.3.1]

De CVLH is samengesteld uit begunstigers van Stichting RIONED met als doel de kwaliteit van en het draagvlak voor publicaties en handreikingen te bewaken en versterken. De samenstelling van de CVLH wordt bepaald door het bestuur van Stichting RIONED. Binnen het CVLH zijn o.a. vertegenwoordigd de gemeenten, de waterschappen, de raadgevende ingenieursbureaus, bouw- en productiebedrijven en dienstverlenende bedrijven. Het CVLH is verantwoordelijk voor de inhoudelijke toetsing en bekrachtiging van wijzigingsvoorstellen en uitbreidingen van de standaard die naar het CCvD-D ter goedkeuring gaan. Het CVLH vergadert minimaal twee keer per jaar. De notulen van het CVLH zijn openbaar en kunnen worden opgevraagd bij Stichting RIONED. [2.3.1]

In de GWSW-werkgroepen zitten inhoudelijk deskundigen die een afspiegeling vormen van de belanghebbenden bij een bepaald GWSW-onderdeel. De samenstelling van de werkgroep is afhankelijk van het onderwerp. Werkgroepen worden in het leven geroepen door de Programmamanager Data en Informatie. De leden van de werkgroepen zijn afkomstig uit de achterban van Stichting RIONED. Ze hebben zitting genomen in de werkgroepen door eigen aanmelding of op verzoek van de GWSW-Uitvoeringsorganisatie.

De GWSW-werkgroepen kunnen worden verdeeld in de werkgroep Basis en alle overige werkgroepen. Binnen de werkgroep Basis wordt de kernfunctionaliteit van de GWSW-standaard (door)ontwikkeld. Deze werkgroep komt minimaal twee keer per jaar bijeen. Het initiatief voor deze twee bijeenkomsten ligt bij de GWSW-Uitvoeringsorganisatie. Op verzoek van de belanghebbenden kan de werkgroep Basis meer dan tweemaal per jaar vergaderen. De notulen van de werkgroep Basis zijn beschikbaar op de webpagina "[GWSW projectgroepen en werkgroepen](#)" van de website <https://riool.net>.

De overige werkgroepen komen bijeen op verzoek van de belanghebbenden of de GWSW-Uitvoeringorganisatie. De notulen van de overige werkgroepen zijn te vinden op de webpagina "[GWSW projectgroepen en werkgroepen](#)". [2.3.1], [2.3.4]

Het GWSW-Leveranciersoverleg is een open overleg van de leveranciers van softwareapplicaties met Stichting RIONED. Het Leveranciersoverleg wordt elk jaar gehouden. Het initiatief voor dit overleg wordt genomen door de GWSW-Uitvoeringsorganisatie. De leden van dit overleg kunnen een verzoek indienen bij de GWSW-Uitvoeringsorganisatie om vaker bijeen te komen. De notulen van het GWSW-Leveranciersoverleg zijn te vinden op de webpagina "[GWSW projectgroepen en werkgroepen](#)". [2.3.1], [2.3.4]

Het GWSW-Gebruikersoverleg is een overleg dat de Stichting RIONED heeft met de eindgebruikers van de GWSW-standaard. Dit betreft voornamelijk gebruikers van softwareproducten, die gebaseerd zijn op de GWSW-standaard. Het overleg kan worden bezocht door alle geïnteresseerde eindgebruikers. De geïnteresseerde gebruikers kunnen een verzoek voor deelname indienen bij de Uitvoeringsorganisatie. De deelnemers aan dit overleg bestaan in meerderheid uit vertegenwoordigers van gemeenten en waterschappen. De notulen van de Gebruikersoverleg beschikbaar op de webpagina "[GWSW projectgroepen en werkgroepen](#)". [2.3.1], [2.3.4]

Het Centraal College van Deskundige Datastandaarden (CCvD-D) is een onafhankelijke College dat erop toeziet dat bodem-, water- en archeologische gegevens door alle betrokkenen digitaal kunnen worden uitgewisseld. Het College neemt besluiten over wijzigingen op de datastandaarden en kan nieuwe standaarden vaststellen. Het College is een initiatief van het Informatiehuis Water (IHW), SIKB en Stichting RIONED. Overheden, zoals waterbeheerders, gemeenten en provincies, en uitvoerende bedrijven waaronder laboratoria, adviesbureaus en softwareontwikkelaars nemen deel in het College. Een onafhankelijke externe voorzitter leidt de vergaderingen. De samenstelling en notulen van de CCvD-D zijn beschikbaar op de webpagina <https://www.sikb.nl/datastandaarden/ccvd-datstandaarden>.

De samenstelling en werkwijze van bovengenoemde gremia wordt uitgebreid beschreven op de webpagina "[GWSW projectgroepen en werkgroepen](#)".

Binnen de GWSW-projectgroepen en -werkgroepen worden de belangen van de betrokkenen zo goed mogelijk tegen elkaar afgewogen en streeft men naar besluitvorming bij consensus. Mocht een belanghebbende bezwaar hebben tegen de inhoud of de gevolgde procedure van een bepaald besluit, dan kan bezwaar aangetekend worden bij het CVLH. Het CVLH laat zich informeren door de betrokkene(n) en neemt vervolgens een besluit. [2.3.2], [2.3.3]

Voorafgaand aan de vaststelling van elke nieuwe versie van de GWSW-standaard wordt altijd een publieke consultatie gehouden. De consultatie vindt plaats in de vorm van een tervisielegging van wijzigingsvoorstellen afkomstig van de GWSW-werkgroepen. Stichting RIONED volgt hier een scenario dat is vastgelegd in het document "[Organisatie en procedures voor ontwikkeling en beheer van het GWSW](#)".

In grote lijnen verloopt de tervisielegging als volgt. Nadat de wijzigingsvoorstellen uit het overleg van een GWSW-werkgroep beschikbaar komen, worden de wijzigingsvoorstellen gepubliceerd op de <https://riool.net>-website. De GWSW-Uitvoeringsorganisatie zal via de website en d.m.v. de "Nieuwsbrief Data en Informatie" de betrokkenen uitnodigen om een reactie te geven op de wijzigingsvoorstellen. Gedurende een periode van minimaal vier weken worden alle belangstellenden in de gelegenheid gesteld om op de wijzigingsvoorstellen te reageren. Daarna is een week gereserveerd om de reacties op de voorstellen te kunnen verwerken. Vervolgens worden de wijzigingsvoorstellen ter bekrachtiging voorgelegd aan het CCvD-D. Het CCvD-D kan besluiten dat een tweede publieke consultatie noodzakelijk is. Wanneer deze situatie zich voordoet, zal de GWSW-Uitvoeringsorganisatie een tweede tervisielegging organiseren. [2.3.5]

6. Positie van Stichting RIONED als standaardisatie-organisatie

Stichting RIONED is de koepelorganisatie voor stedelijk waterbeheer in Nederland. Wij zijn er voor en door alle relevante overheden en bedrijven. Inspelend op nieuwe opgaven en mogelijkheden komen wij op voor het belang van stedelijk waterbeheer: goed zorgen voor afval-, hemel- en grondwater in de steden en dorpen. Stichting RIONED voorziet de vakwereld van kennis. Kennis die stedelijk waterbeheerders en hun samenwerkingspartners nodig hebben om de opgaven waar zij in hun werk voor staan, goed uit te kunnen voeren. Wij bevorderen innovatie, onderzoek en kennisontwikkeling. Wij zorgen dat kennis algemeen gedragen, begrijpelijk en in de goede vorm voor de professional beschikbaar is. Stichting RIONED is een belangrijke speler in het publieke en politieke debat. Wij komen op voor het algemeen belang van stedelijk waterbeheer en riolering. Stichting RIONED stelt zich hierbij onafhankelijk op t.o.v. de individuele belanghebbenden binnen deze sector. [2.4.1]

De activiteiten van Stichting RIONED worden voor een groot deel bekostigd door begunstigers: overheden en bedrijven die actief zijn op rioleringsgebied. Deze begunstigers betalen jaarlijks een financiële bijdrage. Het gehele professionele werkveld van de riolering is aangesloten bij Stichting RIONED. Stichting RIONED kent de volgende categorieën begunstigers:

- Gemeenten (alle gemeenten zijn lid behalve Ameland, Beemster, Boekel, Schiermonnikoog, Velsen en Vlieland)
- Waterschappen (alle waterschappen zijn lid)
- Provincies
- Ministeries
- Koepelorganisaties
- Bedrijven zoals adviesbureaus, toeleverende bedrijven en aannemers

De gemeenten, die hun bijdrage veelal bekostigen vanuit de jaarlijkse rioolheffing, zijn verantwoordelijk voor bijna 90% van de begroting van Stichting RIONED. Gezien de stabiele participatie van de bovengenoemde begunstigers heeft Stichting RIONED een robuuste basis voor de financiering van de activiteiten gedurende de komende jaren. Stichting RIONED heeft de afgelopen 35 jaar een lange termijn vertrouwensrelatie opgebouwd met haar begunstigers. Er zijn daarin geen ingrijpende wijzigingen te verwachten. Het bestuur van Stichting RIONED onderschrijft het programma Data en Informatie, waarvan de GWSW standaardisatieactiviteiten onderdeel zijn, en heeft dit programma opgenomen in de meerjarenbegroting. De basisfinanciering voor het GWSW voor de komende drie jaren is hiermee gegarandeerd. [2.4.2]

7. Versiebeheer van de GWSW-standaard

Het beleid t.a.v. het versiebeheer van de GWSW-standaard is vastgelegd in het document "[Organisatie en procedures voor ontwikkeling en beheer van het GWSW](#)". Dit beleid omvat de volgende hoofdlijnen. Het versiebeheer van de GWSW-standaard wordt uitgevoerd volgens een vaste jaarlijkse cyclus. Deze cyclus is onderdeel van het jaarlijkse werkplan van Stichting RIONED. De cyclus voorziet in twee nieuwe versies van de GWSW-standaard per jaar. In het voorjaar worden kleine en middelgrote wijzigingen doorgevoerd. De nieuwe uitgave van de GWSW-standaard in het najaar wordt gebruikt voor het doorvoeren van alle typen wijzigingen, inclusief de grote wijzigingen. [2.5.1]

Gedurende het hele jaar worden door de Uitvoeringsorganisatie wijzigingsverzoeken verzameld. Deze worden geïnventariseerd en vervolgens gebundeld. De gebundelde verzoeken worden omgezet in wijzigingsvoorstellen, die daarna worden behandeld conform de [GWSW-wijzigingsprocedure](#). De vaste cyclus in het versiebeheer van de GWSW-standaard zorgt voor een stabiele werkomgeving voor alle belanghebbenden. De cyclus is vastgelegd in bijlage 1 van "[Organisatie en procedures voor ontwikkeling en beheer van het GWSW](#)". De documentatie waar de uitvoering van bovengenoemd beheeraanpak is beschreven, is vrij beschikbaar op de [website van Stichting RIONED](#). [2.5.1], [2.5.2]

Het belang van de Nederlandse overheid is geborgd bij de ontwikkeling en het beheer van de standaard door de vertegenwoordiging van overheidsfunctionarissen in de gremia van Stichting RIONED. Vertegenwoordigers van gemeenten, waterschappen en andere Nederlandse overheidspartijen vormen een belangrijk deel van deze overlegstructuren. In hoofdstuk 5 "Inspraak van de belanghebbenden" wordt dit uitgebreid toegelicht. [2.5.3]

De GWSW-werkgroepen zijn samengesteld uit de relevante publieke en commerciële partijen die actief zijn in het stedelijk waterbeheer: gemeenten, waterschappen, softwareleveranciers, adviesbureaus, toeleverende bedrijven, inspectie- en reinigingsbedrijven, private rioleringsbeheerders. Ze vormen een perfecte afspiegeling van het werkingsgebied en toepassingsgebied van de GWSW-standaard. [2.5.4]

De positie en het werk van Stichting RIONED als standaardiserende organisatie zijn bij uitstek gebaseerd op draagvlak en goede betrokkenheid van alle belanghebbenden. Om die reden heeft Stichting RIONED haar achterban geconsulteerd en gecommitteerd bij de inrichting en vaststelling van de ontwikkel- en beheerorganisatie en -procedures. Daarnaast betreft zij alle relevante partijen bij de ontwikkeling en het beheer van de GWSW-standaard. Ontwikkeling en beheer van het GWSW zijn openbaar en te volgen voor alle belanghebbenden. De werkwijze binnen Stichting RIONED, waarin het versiebeheer van de GWSW-standaard is opgenomen in een vaste jaarlijkse cyclus, heeft zich de afgelopen jaren bewezen. De werkwijze heeft geleid tot goede resultaten, draagvlak en borging. [2.5.5]

Stichting RIONED voldoet naar eigen oordeel aan de criteria uit het "Open standaardisatieproces" (zie document [1]) voor het predicaat 'Uitstekend Beheer'. Ook heeft Stichting RIONED bewezen om uitvoering te kunnen geven aan het geformuleerde beleid t.a.v. het versiebeheer van de GWSW-standaard. Op basis van het voldoen aan de formele criteria en een bewezen staat van dienst in de uitvoering zal Stichting RIONED eind 2020 zich aanmelden bij Forum Standaardisatie voor het predicaat 'Uitstekend Beheer', in combinatie met de actualisatie van het GWSW als verplichte open standaard voor versie 1.5.1 (eerdere toekenning gold formeel alleen voor versie 1.4).

Een essentiële schakel in het beheerproces is de toetsing en besluitvorming door het CCvD Datastandaarden waarin ook de besluitvorming over collega open standaarden SIKB0101, SIKB 0102 en IMWA/AQUO is belegd (dat zijn eveneens verplichte open standaarden van beheerorganisaties met het predicaat 'Uitstekend Beheer'). Binnen het CCvD-D vindt collegiale toetsing, kennisuitwisseling en formele borging van de procedures en werkprocessen van de beheerorganisaties plaats. [2.5.5]

8. De adoptieondersteuning voor de GWSW-standaard

Stichting RIONED is het aanspreekpunt voor vragen over de GWSW-standaard. De medewerkers van Stichting RIONED beantwoorden dagelijks de meest uiteenlopende vragen over de standaard. Op de websites <https://data.gwsw.nl/>, <https://apps.gwsw.nl> en <https://riool.net> is alle informatie t.a.v. de standaard open en vrij toegankelijk beschikbaar. Daarnaast organiseert Stichting RIONED trainingen en voorlichtingsbijeenkomsten over specifieke aspecten van de GWSW-standaard. [2.6.1]

De GWSW-Uitvoeringsorganisatie is beschikbaar als (technische) helpdesk voor de standaard. Deze helpdesk assisteert alle belanghebbenden bij de implementatie van de GWSW-standaard. De GWSW-Uitvoeringsorganisatie is actief in de promotie van de GWSW-standaard o.a. bij gemeenten, waterschappen, softwareontwikkelaars, adviesbureaus en dienstverleners. Functionarissen van deze organisaties worden benaderd om de overstap naar de GWSW-standaard te maken. Bovendien heeft Stichting RIONED een groep GWSW-adviseurs opgeleid. Deze adviseurs stimuleren en ondersteunen het gebruik van de GWSW-standaard bij hun afnemers. [2.6.2]

9. Toekomstige ontwikkelingen rondom de GWSW-standaard

Stichting RIONED werkt als sectorale koepelorganisatie vanuit draagvlak en consensus. Primair vindt de afstemming over toekomstige ontwikkelingen plaats met de belanghebbenden genoemd in hoofdstuk 5. Daarnaast zoekt Stichting RIONED de afstemming en samenwerking met andere organisaties, die zich bezighouden met 'Linked Open Data' in de openbare ruimte. Stichting RIONED verwacht in de komende periode een intensivering van de coördinatie en coöperatie met de volgende organisaties:

- Het CROW. Hierbij staat centraal het IMBOR op basis van RDF en NTA 8035. Ook relevant is de wisselwerking met de contractsystematieken.
- Het IHW. Grondslag voor de samenwerking is het gebruik RDF en NTA 8035 binnen IHW voor modellering en datauitwisseling t.b.v. de waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat.
- Het Ministerie van BZK en VNG Realisatie. Gespreksonderwerp is hier de invulling van SOR/DiS-GEO, de doorontwikkeling van de basisregistraties, al dan niet in samenhang met KLIC/INSPIRE. Bovendien kan de VNG ervoor kiezen de gemeentelijke BOR-functie collectief te faciliteren vanuit de informatiekundige visie 'Common Ground' waarvan het GWSW in het fysiek domein een erkende voorloper is.
- Het BIM-loket en DigiGO-partners. Thema is de toepassing van BIM/digital twin binnen de gebouwde omgeving en het waterbeheer.
- Het Kadaster. Als dienstverlener in data(publicatie) van de overheid, via o.m. PDOK, NGR, KLIC/INSPIRE en als voorloper bij linked data-ontwikkelingen (samen met Geonovum en PLDN).

Stichting RIONED verwacht een wederzijdse beïnvloeding van bovengenoemde standaarden met de GWSW-standaard. Principes uit de GWSW-standaard zullen worden overgenomen binnen de andere standaarden. Dit zorgt voor een betere inbedding van de GWSW-standaard, binnen het geheel van standaarden die in Nederland en Europa actueel zijn. Tegelijkertijd kunnen de uitkomsten van deze coöperatie een bron van wijziging vormen voor de GWSW-standaard.

Naast de wijzigingen op de GWSW-standaard, die hun oorsprong vinden in de samenwerkingsverbanden waarin Stichting RIONED participeert, is er een autonome bron van de wijzigingen die verband houdt met technologische ontwikkelingen. Dit betreft onder andere de beheertooling die worden gebruikt voor de GWSW-standaard en de introductie van nieuwe karakteristieken, die zullen worden toegevoegd aan de GWSW-applicaties. De belangrijkste ontwikkelingen op dit vlak zijn:

- De vervangingen van de Gellish-beheeromgeving door beheertooling op basis van RDF.
- Het toevoegen van nieuwe modules en conformiteitsklassen binnen de GWSW-applicaties.
- De ombouw van conformiteitsklassen op basis van OWL naar conformiteitsklassen gebaseerd op SHACL.